

Rom

Rom rämnar. Av historia och historier, av palats och fontäner, av mat och människor. Här finns Colosseum och trottoarsserveringarnas vingliga bord. Här finns över 400 kyrkor, floden Tiberns gulbruna vatten, påve, kardinaler och len balsamvinäger. Kejsarlig historia varvas med intensiv vardagsteater. Du möter Trasteveres knattrande vespor, grändernas katter, , mysiga kvarterstrattorior och heta nöjesnätter. Du möter också Peterskyrkans väldiga kupol, Michelangelos målningar i Sixtinska kapellet, Forum Romanum och Fontana di Trevi där Anita Ekberg och Marcello Mastroianni badade i Fellinifilmen *Det ljuva livet*. Rom är som en påkostad film. Fullmatad med storslagna detaljer. Rom är den eviga staden.

Guide **Vagabond** Foto **Comstock, Corbis, Photodisc, Digitalstock.**

VAGABOND Snabbfakta Rom

Antal invånare 2,7 miljoner **Valuta** 1 euro = drygt 10 kronor **Landsnummer** 39 **Religion** 85 procent katoliker, 700 000 muslimer och 500 000 protestanter **Statsskick** republik **Tidsskillnad** ingen **Officiellt språk** italienska

STAN BIT FÖR BIT

ANTIENS ROM reser sig på sju kullar ovanför floden Tibern. Här rymms Capitolium, Colosseum, Forum Romanum och Il Palatino. Här gömmer sig gladiatorspel, intriger, vacker konst och vådliga utsvävningar.

CAPITOLIUM Stans historiska nav och den viktigaste av Roms sju kullar. Hit tog sig folk för att besöka tempel, för att tillbe Jupiter Capitolinus, Minerva och Juno. Spatsera på den vackra Piazza Il Campidoglio på kullens topp. Du når den via Cordonatas eleganta trappsteg. Platsen bär Michelangelos signum. Kring år 1530 fick han i uppdrag av påven Paulus III att skapa något storslaget och vackert. Resultatet bärs bland annat upp av stadshuset Palazzo Senatorio. Utsikten från dess torn lär vara den bästa i stan.

PIAZZA VENEZIA & VITTORIANO

Hektiskt torg där sex vägar möts, där Roms mest iögonfallande monument häver sig ovanför trafik, fotgängare, i princip hela stan. Vittoriano är en oreserverad hyllning åt den italienska republiken och dess första kung Vittorio Emanuele II. Marmorvitt, kitchigt, snudd på hotfullt stort, stod monumentet färdigt 1911. Här finns den okände soldatens grav och ett museum med revolutionsmakaren Garibaldi's ena stövel.

IL PALATINOS höjder såg det kejsarliga Roms början och slut. Här påstås Romulus ha dragit sin plogfåra för att mäta ut stan. Och här reste Konstantin triumfbågen Arco di Costantino just innan kejsaren övergav stan och flyttade sitt säte till österns Byzantium. Mellan händelserna klädde kullen med vackra patriciervillor, palats och tempel. Under långa tider var Il Palatino Roms centrum. Kejsare bosatte sig här liksom skaldar och rika köpmän. Folket tog sig till Forum Romanum vid kullens fot för att handla

Fontand di Trevi, här badade Anita Ekberg.

och byta skvaller. I nordväst byggdes Colosseum för att roa massorna. Hästkappöpningar med vagn arrangerades på närbelägna Circus Maximus. I dag är allt en väldig backspegel mot stans kejserliga förflutna.

QUIRINALE Den högsta av Roms sju kullar skjuter höjd mellan Vatikanen och järnvägsstationen Termini. Berlusconi's presidentpalats finns vid det pompösa Palazzo del Quirinale. Medeltida gator slingrar sig därifrån mot Fontana di Trevi där Anita Ekberg plaskade runt i Fellinis klassiker *La dolce vita*. Andra storslagna fontäner att kolla upp är Berninis Fontana del Tritone och Quattro Fontane som avbildar fyra gudinnor, där ibland Diana.

VITTORIO VENETO Roms mest berömda gata gör en klädsam båge mellan Quirinale och Villa Borghese. 1950-talets glassiga paradstråk är nu-

mera stöpt i dollarturismens tjänst. Dyra kaféer, ännu dyrare hotell. Men som sagt vackert.

VILLA BORGHESE har alltid andats frisk luft, grönska och elegans. Luftigt överklassområde som behållit de besuttnas gunst från imperietidens dagar till den första republiken. Trakt av palats och svällande villor. Flera påkostade parkanläggningar som exempelvis Pincio med glödande solnedgångar över Vatikanen och Sankt Petersdomen.

TRIDENTE retar sinnena med berusande shopping och vackra piazzor. Följ paradgatan Via del Corso från Piazza del Popolo och du når Italiens politiska hjärta med underhuset Palazzo di Montecitorio och Palazzo Chigi där premiärministern har sitt kontor. Sök upp Via Condotti med exklusiva boutiqueer och Caffé Greco

VAGABOND Tips!

AUDIENS HOS PÅVEN Ansök i Vatikanen hos *Prefettura della Casa Pontifica* för gratisbiljetter. Entré är via bronsdörren vid Berninis kolonnad. Privat audiens? Då måste du först fixa ett en skriftlig begäran från din katolska favoritbiskop.

☎ Tel 06-698 83273. Öppet Prefettura mån-lör 09.00-13.00. Biljetter kan också hämtas tisdagar 15.00-20.00.

Floden som klyver Rom - Tibern.

där Cassanova och Baudelaire tillhört gästerna. Du är nu på väg mot Piazza di Spagna och Spanska Trappan. Torget är en av sommarens stämningsfullaste samlingsplatser för flanörer och flirt. Den spanska, och oftast blomsterbadande trappan stod färdig 1725. Namnet kommer ifrån den närbelägna spanska ambassaden trots att det var en fransk diplomat som startade företaget.

PIAZZA DELLA ROTONDA några kvarter söder om Via del Corso. Här står det gamla romarrikets Pantheon. Här sitter punkare, hippies och svartklädda anarkister. De sistnämnda på trappstegen till en väldig fontän.

PIAZZA NAVONA ytterligare några kvarter söder om Via del Corso. Spänstig kraftdemonstration i barock. Torget kläs av Berninis Fontana dei Quattro Fiumi och Borrominis helgedom Sant'Agnese in Agone. Men också soldränkta kaféskrammel och trendigt folk på spaning efter ännu trendigare folk.

CAMPO DE FIORI, mellan Piazza Navona och Tibern. Smala gränder, kullerstensstråk och paraplymakargata som förr eller senare mynnar ut i Piazza Campo de Fiori. Vackert torg, bullrig matmarknad och mustiga restauranger. Tidigare plats för Commedia dell'arte och offentliga avrättningar. Följ Portico d'Ottavia mot floden och du når Roms 2000-åriga judiska ghetto. Testa restaurang Sora Margherita för den ultimata blandningen av italiensk och orientalisk kokkonst.

TIBERN, floden som klyver Rom i ett mer gult än blått flöde. Dess enda romerska ö, Isola Tiberina, sägs dock ändå vara hälsosam. Förr tempel åt Asklepion. I dag plats för hospitalet Fatebenefratelli. Roms äldsta bro, Ponte Rotto, från 142 f.Kr, finns också här.

TRASTEVERE Roms Söder. Kaxigt bohemkvarter på Tiberns vänstra strand. Jazzklubbar, studenthak och billiga restauranger. Invånarna här, trasteverini, gör själva anspråk på ti-

teln som de äkta romarna. Santa Maria in Trastevere är en av stans äldsta kyrkor.

ESQUILINO Hektiskt område kring järnvägsstationen Termini. Budgethotell, uteliggare och slitna fasader, men ändå oförtjänt skamfilat rykte. Fontana delle Naiadis badande nymfer, på Piazza della Repubblica, än i dag en av stans mest uppseendeväckande attraktioner.

CASTEL SANT ANGELO Tibernstrandens röda borg som likt en överdimensionerad hattlåda ligger i vägen för trafiken mellan Vatikanen och Pantheon. Kejsar Hadrianus tänkte sig bygget som eget mausoleum. I stället har det vandrat från påvligt residens till fort, fängelse och nu praktfull plats för konstutställningar.

VATIKANEN Påve, Peterskyrka och Michelangelos Sixtinska kapell, men också världens minsta stat med 400 invånare och allt på en kvarts promenadavstånd. Egna euro, frimärken, post, armé, järnvägsstation och supermarket. Massorna söker sig hit på söndagar då påven hälsar pilgrimer från sitt fönster och på onsdagar då en stor, allmän audiens äger rum på Petersplatsen.

TA SIG DIT

Flyg

FIUMICINO, AEROPORTO LEONARDO DA VINCI, tre mil utanför centrum, sväljer merparten av Roms reguljärflyg. Expressståg till Termini, centralstationen i innerstan, avgår var 30 minuter och kostar 8.80 euro. Vanliga tåg mot Trastevere, Ostiense, Tuscolana och Tiburtina avgår var 15 minuter mellan 05.57 och 23.27. Biljetter kostar 4.70 euro. Nattbussar går från Terminal C till järnvägsstationerna Termini och Tiburtina i innerstan. Fortsätt däriifrån med taxi. Taxi hela sträckan flyg-

VAGABOND Fallgrop!

Shorts, kort kjol och annat som bedöms som alltför avslöjande betyder stopp vid Vatikanens portar.

plats-centrum kostar minst 40 euro.

📍 Via dell' Aeroporto di Fiumicino, tel 06-65953640, www.adr.it.

CIAMPINO, AEROPORTO GB PAS-TINE ligger 15 kilometer söder om stan. Charterflyg hamnar ofta här. COTRAL-bussar avgår var 30–40 minut till tunnelbanestationen Anagnina. Taxi till centrum kostar minst 36 euro.

📍 Via Appia Nuova tel 06-794941, www.adr.it.

Tåg

TERMINI Centralstationen är knutpunkt för tåg, tunnelbana, bussar och ficktjuvar. Du måste själv stämpla biljetten i de gula maskinerna på plattformen. Annars böter.

📍 För information om tågavgångar i Italien, tel 892021, dagligen 07.00–21.00 eller se www.trenitalia.it.

TA SIG RUNT

ATAC täcker lokaltrafiken i Rom. Löss biljett och den är giltig på stadsbussar, spårvagn och tunnelbana oavsett om COTRAL, MetRo eller Trambus står för driften. Köp biljett innan du kliver ombord. Finns till salu i ATAC-automater, tidningskiosker och hos tobakshandlare.

📍 Biljetter: BIT är giltigt för 75 minuters resa. Du kan byta till obegränsat antal ATAC-bussar eller tunnelbana. Kostar 77 cent. BIG är giltig en hel dag och gäller alla kommunala färdmedel utom expressbussar till flygfältet. Kostar 3.10 euro CIS är en veckobiljett som gäller på buss och

tunnelbana inklusive linjerna till Ostia.

Kostar 12.40 euro.

Tunnelbana

Två linjer sammanstrålar under centralstationen Termini. Linje A går från Battistini via Repubblica och Vittorio E till Anagnina. Linje B startar i Rebibbia i norr och går via Tiburtina, Colosseo och Circo Massimo till Laurentina i söder. Går 05.30–23.30 (00.30 lör).

Trådbussar

Går ungefär var 10–45 minut mellan 05.30 och 24.00. Du kan lätt orientera dig via hållplatsernas kartor. Expressbussar gör färre stopp längs linjerna.

Spårvagnar

Kör framför allt till förorterna. Linje 8 är särskilt användbar om du ska från largo Argentina till Trastevere.

Taxi

Licenserade, vitmålade taxibilar kör enligt fast taxa. När du kliver på ska mätaren stå på noll. Startavgiften är 2.33 euro på dagen, 4.91 euro på kvällen och 3.36 euro på söndag och helger. Tillkommer gör 1.04 euro per skrymmande bagage. Rom är indelat i två zoner. Tariff 1 gäller för transporter innanför ringvägen Grand Raccordo Anulare. Den betydligt högre tariff 2 gäller utanför ringvägen. Svarttaxi betyder ofta ockerpriser, gråt och tandagnisslan. Åtminstone om du är turist. Undvik!

📍 Taxi Cooperativa Samarcanda, tel 06-5551, www.samarcanda.it. Cosmos Radio Taxi, tel 06-88177.

Hyrbil

21 år är åldersgräns, på vissa firmor 23 år. Kreditkort krävs ofta i deposition.

AVIS

📍 Via Sardegna 38 A, Veneto & Borg-hese, tel 06-42824728. Öppet mån-fre 08.00–20.00, lör 08.00–19.00, sön 08.00–13.00.

MAGGIORE

📍 Fiumicino airport, tel 06-65010678. Öppet 06.30–00.30. Ciampino airport, öppet mån-fre 08.00–22.00, lör-sön 08.10–13.00, 15.00–17.00 & 19.00–22.00.

Hyrcykel & mc

ROMARENT

📍 Vicolo dei Bovari 7 A, Ghetto & Campo de Fiori, tel 06-6896555, www.romarent.net. Öppet 08.30–19.00.

SEVÄRDHETER

COLOSSEUM, IL COLOSSEO Roms mest välbekanta symbol. Våldiga vägar, våldsam historia. Den perfekta amfiteatern och prototypen till all världens stadionbyggnader. Kejsar Vespasianus lät uppföra mästerverket över en liten sjö. Året var 72. Bygget blev en succé. Folk vallfärdade hit för att se gladiatorspel, brottslingar bli ihjälslitna av vilddjur och vilddjur slita sönder varandra.

📍 Piazza del Colosseo, tel 06-39967700. Metro Colosseo. Öppet 09.00–19.45 på sommaren, 16.30 på vintern. Biljettkontoret stänger en timme tidigare. Inträde 9 euro plus 2 euro för inträde..

FORUM ROMANUM, vid Palatinokullens fot, var länge imperiets symboliska hjärta. Shoppingsugna samlades här, fyndade, skvallrade och bevittnade skandaler. När kejsarväldet svällde mot Grekland och Afrika, stramades verksamheten upp. Affärer och serveringar flyttades. I dess ställe kom domstolar och kontor.

📍 Ingång från largo Romolo e Remo, via

VAGABOND Tips!

MUSEO NAZIONALE DELLE PASTE ALIMENTARI På Roms mest udda museum levererar bärbara MP3-spelare den gripande berättelsen om pastans historia och tillverkningen av semolinamjöl. Se den liksom fotogalleriet av spagettiälskande kändisar.

📍 Piazza Scanderbeg 117, tel 06-6691120, www.pastainmuseum.it. Öppet 09.30–17.30, inträde 9 euro.

dei Fori Imperiali, piazza del Colosseo & via Foro Romano. Tel 06-6990110, Metro Colosseo. Öppet 08.30-en timme före solnedgång, inträde 9 euro plus 2 (då ingår Colosseum och Paladino).

FORI IMPERIALI & MERCATI DI TRAIANO Forum Romanums efterföljare siktade mot lyx och förströelse. Kejsarna var mäktiga. Befolkningen shoppingsugen och kräsen. Kolla in butiksarkaden Mercati di Traiano, från år 107, och du inser att gallerior knappast är något nytt. Detsamma gäller törsten efter nattöppna barer och billigt vin. Via Biberatica uppfyllde dessa önskemål.

📍 Dei Fori Imperiali, tel 06-679 7786, www.mercatiditraiano.it. Metro Colosseo. Öppet apr-sep 09.00-19.00. Okt-mar 09.00-18.00. Inträde guidad tur 7 euro.

PANTHEON När den romerska kejsarstaden stöptes i kristendom, medeltid och barock, använde sig de nya herrarna ofta av återvinningsmetoden. Pantheon, från 100-talet, är en av få byggnader från antiken som skonades. Templet transformerades till kyrka och fick därmed i stort vara i fred. Bronsdörrarna är originalet troget. Raphael och Italiens första kung, Vittorio Emanuele II, är begravda i helgedomen.

📍 Piazza della Rotonda, öppet mån-lör 09.00-19.3, sön 09.00-18.00, inträde fritt.

SANKT PETERSKYRKAN Kyrkornas kyrka. Kupolernas kupol. Världens kanske mäktigaste byggnad. Den nuvarande versionen invigdes år 1626. Då hade en eller annan form av helgedom redan stått på plats i 1300 år. Rätt inramning fick domen först några årtionden senare när Bernini skapade Petersplatsen. Torget håller symboliskt ut sina armar mot den katolska värden. Själva katedralen rymmer Petrus grav och Michelangelos *La Pietà*. I Sankt Peterskyrkan ligger även franska drottningen Kristina begravd.

📍 Basilika, 06-698 816 62. Öppet okt-mar 07.00-18.00, apr-sep 07.00-19.00.

Sankt Peterskyrkans tak. Kyrkornas kyrka, kupolernas kupol.

Dom, okt-mar 08.00-16.45, apr-sep 08.00-17.45. Inträde 7 euro med guide och 4 euro utan.

CATACOMBE DI SAN CALLISTO Rom har tre mil underjordiska gångar, flertalet från det första århundrandet-400-talet. Catacombe di San Callisto omfattar 20 kilometer tunnlar och en halvmiljon gravar.

📍 Via Appia Antica 110/126, tel 06-513 01 51. Öppet mån-tis, tor-sön 08.30-12.00, 14.30-17.00. Februari stängt. Inträde 3-5 euro.

MUSÉER

PALAZZO BARBERINI - GALLERIA NAZIONALE D ARTE ANTICA

Barockpalats med en av Roms stödigaste konstsamlingar. Hisnande takfresker, pompösa trappor *El Grecos Tintoretto, Titians Venus* och *Adonis* och *Filippo Lippis Madonna*. Plats att förlora sig i skönhet.

📍 Via delle Quattro Fontane 13/via

Barberini 18, tel 06-481 45 91, www.galleriaborghese.it. Metro Barberini Öppet tis-sön 08.30-19.30. Inträde 5.00 euro.

GALLERIA BORGHESE Överdådig byggnad, överdådig konstsamling. Uppfört år 1613 på order av Kardinal Scipione Borghese. Träd över palatsets tröskel och beundra den 1700 åriga golvmosaikens gladiatorspel. Fortsätt till Canovas sensuella *Venus*. Napoleons syster Pauline stod nakenmodell till det omtalade konstverket. I sal 3 finns Berninis *Apollo* och *Daphne*. Målningar av Rubens, Cranach och Raphael pryder galleriet. Obligatoriskt att reservera biljett.

📍 Piazzale Scipione Borghese 5, tel 06-32810, www.galleriaborghese.it, öppet tis-sön, 08.30-19.00, inträde 13.50 euro.

MUSEI CAPITOLINI Världens äldsta museum. Klassiska skulpturer och renässansmålningar fyller ut Palazzo Nuovo och Palazzo dei Conservatori. Museets mest kända bronsfigur är den av varginnan som diade Romulus

VAGABOND Fallgrop!

Rom håller hårt på vett och etikett i stans kyrkor. Håll låg profil, visa respekt och framför allt, fotografera aldrig under mässa eller andakt.

och Remus. Här finns också *Gosse som drar ut törntagg* och Berninis *Medusa*. Missa inte heller den erotiskt utmanande *Capitoline Venus* som sände chockvågor över hela Kos.

📍 Piazza del Campidoglio, tel 06-67102071, www.museicapitolini.org, öppet tis-sön 09.00–20.00, biljettkontoret stänger 19.00, inträde 6.50 euro, specialutställningar 8.50 euro.

MUSEO NAZIONALE DI VILLA GIULIA

1500-talspåven Julius III tilltagna lusthus. Nu Italiens mest omfattande samling av etruskisk konst.

📍 Piazzale di Villa Giulia 9, tel. 06-320 17 06. Öppet tis-sön 08.30–19.30. Inträde 4 euro.

MUSEI VATICANI & SIXTINSKA

KAPELLET Påvar har genom historien visat sig vara effektiva samlare. Få konstnärer vågade stå emot en påvelig begäran. Resultatet är en gigantisk samling föremål som lagts på hög mellan 1500- till 1800-talen. Museibyggnaderna är fyllda av allt ifrån astronomi och konst till egyptiska mumier. Biljetten gäller även till det Sixtinska kapellet där Michelangelo fullbordade världens största takmålning liksom den *hyllade yttersta domen*. Takmålningen krävde fem års arbete med konstnären placerad i

upphöjt, men knöligt ryggläge. Resultatet är lika svindlande.

📍 Viale del Vaticano, tel 06-69883333, www.mv.vatican.va. Metro Ottaviano. Öppet mar-okt, mån-fre 10.00–16.45, lör 10.00–14.45. Nov-feb, mån-lör 08.45–12.20. Inträde 13 euro, 8 euro för studenter under 26 år.

PARKER

VILLA BORGHESE & PINCIO får innerstans höjder att glöda i grönt. På 1600-talet skapade familjen Borghese ett slags barocknöjespark med påfåglar, fontäner, erotiska målningar och plats för middagar utomhus. Vällustens arv lever kvar i svällande blomsterarrangemang, promenadstråk och konstgjord sjö med konstgjort tempel. För den mest dramatiska solnedgången över Vatikanen, styr stegen till Pincio.

STRÄNDER & BAD

OSTIA bara några mil utanför storstan är Roms riviera med vackra strandvillor och ljum havsbris. Vattnet är aningen grumligt, sanden vulkanisk och bra för den som tränar efter

snabb solbränna. Flertalet bad är betalstränder. Ändå mycket folk på begränsat utrymme. Klarare vatten och lugnare stränder väntar i Torvaianica drygt en mil söder om Ostia.

📍 Åk hit med tåg från Roma-Lido strax intill tunnelbanestationen Piramide. Till Torvaianica, samma tåg till Christoforo Colombo och så sista biten med buss 061.

RUNDTURER

ATAC, det kommunala transportnätet, har en särskild sightseeinglinje. Nummer 110 gör en tvåtimmars rundtur från centralstationen Termini via Colosseum, Circus Maximus, piazza Venezia, Sankt Petersplatsen och via Veneto. Avgångar var 30 minut 10.00–18.00 plus extratur 20.00. Apr-sep 09.00–20.00 med extratur 21.00. Guidning på fyra språk. Enkel tur 7.75 euro, obegränsad resa under en dag 12.91 euro.

📍 Biljetter Termini, tel 06-46952252.

COMPAGNIA NAVIAGAZIONE PONTE

SANT ANGELO Guidade 1 1/2 timmars turer (10 euro) eller middagskryssningar (43 euro) på Tibern. Startpunkt är Ponte Sant Angelo mot Castel Sant Angelo.

📍 06-683 015 85.

ÄTA

Middag på restaurang eller kvarterstrattoria är lika mycket Rom som Colosseum och Vatikanen. Att äta är att leva. Och lever gör man här där mat och fotboll höjs till livets absoluta höjdpunkter. Italiens regionala kök finns väl representerat. Det romerska är pikant och elegant, men innehåller också avlägsna upptäcktsfärder bland inälvsmat som *trippa* och *pajata*. Rommiddagen rymmer fem sekvenser: *antipasto* (förrätt), *primo* (pasta eller soppa), *secondo* (huvudrätt av kött eller fisk), *contorno* (sallad eller grönsaker) och *dolce* (dessert).

Alla trappor bär till Rom.

Dricks? Ungefär 5 procent på pizzeria eller trattoria, och lite mer, men högst 10 procent, på restaurang.

Billigt

(middag under 20 euro)

CAFFETERIA BORROMINI När traktens kontorsfolk och snickare tar lunch, går stegen oftast hit. Säkert kort där du kan äta dig mätt på stenugnsgräddad pizza, rökt lax med ost, ta en förrätt och ett glas vin och ändå komma undan med 10–13 euro.
 ⓘ Via XX Settembre 124, tel 06-488 08 66, Metro Barberini, öppet mån–fre 07.30–20.00. Lunch serveras mån–fre 12.30–15.00.

REMO Frasigt, spröd pizza romana serverad på vingliga utomhusbord vid Testaccios största plaza. Njut av några av stans bästa pizzor eller förlora dig i lika delikata bruschette al pomodoro. Middag för 7–15 euro.

ⓘ Piazza Santa Maria Liberatrice 44, tel 06-574 62 70, öppet mån–lör 19.00–00.30.

VINERIA IL CHIANTI Toskansk kokkonst i liten vinbar som trollar fram ravioli con i fiori di zucca, grillat lamm och matiga pizzor. Några få steg från Fontana di Trevi. Perfekt för lunch och en stunds vila.

ⓘ Via del Lavatore 81–2, tel 06-678 75 50, www.vineriailchianti.com, öppet mån–lör 10.00–02.30. Mat serveras 12.30–15.30, 19.15–23.00.

DA IVO Kändispizzeria med kvarter-sprägel. Trångt, fullsatt, gott och billigt. Kom hit för pizza eller pasta när Roma eller Lazio spelar på teve.

ⓘ Via di San Francesco a Ripa 158, tel

06-581 70 82, öppet mån, ons–lör 18.00–01.00, sön 12.30–15.00, 18.00–01.00.

Mellan

(middag 20–50 euro)

SORA MARGHERITA Den perfekta kombinationen av orientaliskt sting och italiensk lenhet. Två av medelhavsområdets starkaste kök möts här i en häpnadsväckande kulinarisk fusion. Gammal, omtyckt osteria i Roms ghetto. Förvaltar stadsdelens speciella matkultur, pasta och köträtter när gudomliga höjder. Gourmémiddag med vin för 20–30 euro.

ⓘ Piazza delle Cinque Scole 30, tel 06-687 42 16, öppet tis–fre, sön 12.30–15.00, lör 12.30–15.00 & 20.00–22.30.

TUTTIFRUTTI Vad sägs om *antipasto pecorino di fossa*, ost med honung och päron följt av *tonnarelli* med spänstiga maskrosblad och rosmarin? Innovativ och vänlig restaurang där du först löser ett medlemskort (gratis, egentligen ett sätt att lura skattemyndigheterna) och sedan serveras stadsdelen Testaccios kanske bästa mat. Middag med vin för 25–35 euro.

ⓘ Via Luca della Robbia 3 A, tel 06-575 79 02, öppet tis–sön 20.00–23.00, stängt aug.

LA PIAZZETTA Trottoarsservering på lugnt, medeltida stråk just bakom Colosseum. Perfekt läge och lika bra mat. Franco Bartolini serverar *vermicelli alla tarantina* med musslor, körsbärstomater och färsk basilika. Middag för 30–40 euro.

ⓘ Vicolo del Buon Consiglio 23 A, tel 06-699 16 40, öppet mån–lör 12.00–15.00 & 19.00–23.00.

VELANDO Om du undrar vad kardinaler och biskopar äter får du svaret här. Skojig restaurang som samlar Vatikanens ämbetsmän till läckerheter som *risotto alle fragoline di bosco*, risotto på vildjordgubb. Strudel på grodor är ett mer pikant inslag på menyn, medan det mesta övriga är trygg, vällagad italiensk husmanskost.

ⓘ Borgo Vittorio 26, 06-688 09 55, öppet mån–lör 12.00–15.00 & 18.30–23.30.

Dyrt

(middag över 50 euro)

SAN TEODORO Högklassiga fiskrätter och skaldjur, färskt bröd och kärnfulla viner på medeltida piazza. Precis som i Lady och Lufsen, fast med elegant gourmetmat serverad under stjärnklar Romhimmel. Gudomliga *raviolini di broccolo in brodo di arzilla* tillhör restaurangens många specialiteter. Middag kring 50 euro.

ⓘ Via dei Fienili 49–50, tel 06-678 09 33, öppet nov–apr, mån–lör 12.30–15.30, 19.30–00.30. Maj–sep dagligen 12.30–15.30, 19.30–00.30. Stängt mitten jan–mitten ev feb.

AL PRESIDENTE Traditionell och mycket uppskattad familjerestaurang under släkten Petrucciolis befäl. Njut av fisk och skaldjur i kvarteren bortom Fontana di Trevi. Förmodligen kommer du aldrig närmre La Dolce Vita än så här, vilket absolut inte är så pjåkigt. Ljuvlig soppa på bläckfisk och sparris. Komplet middag kring 55 euro.

ⓘ Via in Arcione 95, tel 06-679 73 42, öppet tis–fre 19.30–23.30, lör–sön 13.00–15.30 & 19.30–23.30. Stängt 3 veckor i aug och 2 veckor i jan.

VAGABOND Tips!

ARISTOCATS Vid Largo Argentina, bortom bussar på tomgång och en tapet av romerska ruiner, finns katthimlen i Rom. Hundratals gatukatter har fått en fristad här hos Rifugio Felino di Torre Argentina. Gör studiebesök och hälsa på stans mindre kända invånare. Guidade turer klockan 15.00 varje söndag.

ⓘ Rifugio Felino di Torre Argentina, tel 06-687 21 33, www.romancats.com.

MAGNA ROMA Omtalad gourmetrestaurang som presenterar det gamla romerska kejsarrikets läckerheter. Pikant, men seriöst nytillskott i stans restaurangflora. Måltiderna har rekonstruerats med målningar och fresker som förebild. Meny presenteras av en togasvept arkeolog. Servering med sikte på fler sinnen än smaklökarna. Komplettdag för 50–60 euro.

📍 Via Capo d Africa 26, tel 06-700 98 00, Metro Colosseo. Öppet okt-mar, tis-lör 18.00–20.00, 20.30–23.30. Sön 12.00–14.30, 18.00–20.00, 20.30–23.30. Apr-sep, mån-lör 19.30–23.00.

CHECCHINO DAL 1887 Ska du pröva på Roms kulinariska specialiteter finns förmodligen inget bättre alternativ. Elegant *cucina romana*, omfattande vinkällare och spänstig *bucatini all amatriciana*. *Stracciatellakakan* med choklad, valnötter och *ricotta* avrundar en perfekt måltid.

📍 Via di Monte Testaccio 30, tel 06-574 63 18, tis-lör 12.30–15.00, 20.00–24.00. Stängt i augusti.

Colosseum, en dåtida stadion..

BARER & PUBAR

L' OASI DELLA BIRRA Roms stödligaste ölkällare gömmer sig intill Testaccios marknadstorg. Mer än 500 sorters öl inklusive flera från prisbelönta italienska mikrobryggerier.

📍 Piazza Testaccio 41, tel 06-574 61 22, öppet mån-lör 08.00–24.00, sön 19.30–00.30.

TAZIO Bubblig champagne i extravagant miljö uppkallad efter Tazio Secchiari, kungen av paparazzi. Champagne i glas för 5–10 euro.

📍 Piazza Repubblica, tel 06-48 93 81, Metro Repubblica, öppet 09.00–01.00.

ANTICA ENOTECA DI VIA DELLA CROCE Kärnfulla, friska viner i glas och marmorkrus. Gammalt, gemytligt vinhus som var favorit tillhåll för 1800-talets Skandinaviska konstnärskoloni. Antipasto står till buds om hungern ger sig till känna. Likaså pasta och pizza.

📍 Via della Croce 76 B, tel 06-679 08 96, Metro Spagna, öppet 11.00–01.00.

IL GOCCETTO Flärdfullt vintempel i medeltida biskopspalats med syndernas förlåtelse och eleganta takmål-

ningar. Rött, pärlande vitt, salami, ost och sallader.

📍 Via dei Banchi Vecchi 14, 06-686 42 68, mån-lör 11.00–14.00, 16.00–22.00.

SHOPPING

Rom är fullt av affärer, eleganta varuhus och finurliga boutiquer. Priserna är fasta. Prutar gör man bara på marknad.

Via Condotti är fullmatad med kända designermärken.

Via del Governo Vecchio. Italienska designermärken och lokala förmågor. Cola di Renzo trendgata med överklassshopping för välfyllda kontokort.

Varuhus

COIN Roms motsvarighet till ett gammalt hederligt Domus. Kläder till fest och arbete, ficklampor och espressomaskin. Flera varuhus i stan.

📍 Piazzale Appio 7, San Giovanni, tel 06-708 00 91, Metro San Giovanni, öppet mån-lör 10.00–20.30, sön 10.30–20.30.

LA RINASCENTE Trendigt och vackert varuhus stöpt i art nouveau. Eleganta kläder, designermode och smycken. Plats för tunga inköp eller fönstershopping.

📍 Largo Chigi 20, Tridente, tel 06-679 76 91, öppet mån-lör 10.00–21.00, sön 10.30–20.00.

Böcker & musik

BIBLI 30 000 titlar, tillhörande kafé, internet och författarpresentationer. Böcker på italienska och engelska.

📍 Via dei Fienaroli 28, Trastevere, tel 06-581 45 34, www.bibli.it, öppet mån 17.30–24.00, tis-sön 11.00–24.00.

FELTRINELLI INTERNATIONAL Engelskspråkig litteratur. Allt från romaner och fakta till tidningar och magasin.

📍 Via VE Orlando 84, Esquilino, tel 06-482 78 78, www.lafeltrinelli.it. Metro Repubblica, öppet mån-lör 09.00–20.00, sön 10.00–13.30 & 16.00–20.00.

Kläder

BORINI Eleganta skor från välrenommerat familjemärke. Tillverkas med omsorg i liten verkstad, blir till perfektion och säljs här. Sobert, slitstarkt och moderiktigt.

📍 Via dei Pettinari 86, Ghetto & Campo de Fiori, tel 06-687 56 70, öppet mån 15.30-19.30, tis-lör 09.00-13.00 & 15.30-19.30.

BORSALINO Världsberömt hattmärke som klär både män och kvinnor. Kolla in de coola filthattarna. Även handskar, bälten och sjaletter.

📍 Via di Campo Marzio 72A Tridente, tel 06-678 39 45, öppet mån 15.30-19.30, tis-lör 10.00-14.00 & 15.30-19.30.

ALAN JOURNO Exklusivt Milano-mode som landat i Rom. Stilfulla och unika kreationer inspirerade av 1930-tals och 1950-talsmode. Allt signerat Alan Journo. Plagg som sticker ut, men som också kostar en rejäl slant.

📍 Via Fontanella Borghese 59A, Tridente, tel 06-683 015 40, öppet mån 15.00-19.00, tis-lör 10.30-14.00 & tis-lör 15.00-19.00.

NUYORICA Butik som siktar mot de kvinnliga stjärnorna. Tufft och trendigt med attityd. Roms jetsset klär sig här från topp till tå. Unik kollektion kläder och skor.

📍 Piazza Pollarola 36, Ghetto & Campo de Fiori, tel 06 688 912 43, www.nuyorica.it, öppet mån-lör 10.30-20.00, stängt 2 veckor i augusti.

RUBINACCI Handsydd kostymer av elegantaste tyger och filmstjärnesnitt. Rätt affär om du är beredd att satsa 20 000 kronor på ekiperingen i ditt liv.

📍 Via della Fontanella Borghese 33, Tridente, tel 06-688 929 43, [\[norubinacci.it\]\(http://norubinacci.it\), Metro Spagna, öppet mån 15.00-19.00, tis-lör 15.00-19.30.](http://www.maria-</p>
</div>
<div data-bbox=)

BRIGHENTI Sensuella underkläder i lenaste silke. Dior, Ferré plus eget märke.

📍 Via Frattina 7-10, Tridente, tel 06-679 14 84, Metro Spagna, öppet mån 15.30-19.30, tis-tor 09.30-13.30 & 15.30-19.30, fre-lör 09.30-19.30.

THE BUTCHER Allt för män. Skor, skjortor, byxor. Skojig butik som säljer alster från många unga klädskapare.

📍 Via Manara Luciano 9, Trastevere, tel 06-583 203 76, mån-lör 10.00-01.30 & 16.00-19.30, sön 16.00-19.30.

Mat & vin

VOLPETTI Stark salami, syrlig ost och len skinka. Köp på dig här för en fortsättning av det ljuva livet även hemma.

📍 Via Marmorata 47, Testaccio, tel 06-574 23 52, www.fooditaly.com. Metro Piramide, öppet mån-lör 08.00-14.00 & 17.00-20.00.

BUCCONE Läckert 1600-talspalats till brädden fyllt av vin och sprit. Hylla upp och ner indelat efter Italiens olika regioner.

📍 Via di Ripetta 19-20, Tridente, tel 06-361 21 54, öppet mån-tor 09.00-20.30, fre-lör 09.00-24.00, sön 10.00-17.00.

ENOTECA AL PARLAMENTO Italiens bästa viner och likörer samsas med delikat honung, balsamvinäger och hemmagjord sylt.

📍 Via dei Prefetti 15, Tridente, tel 06-687 34 46, www.enotecaalparlamento.it, öppet mån-lör 09.00-14.00 & 16.00-20.30.

Ciao bello!.

Marknader

CAMPO DE FIORI Roms förnämsta och dyraste matmarknad. Startar 06.00 och slutar på eftermiddagen med lunch på togets restauranger. Kom hit för doft och färg.

PORTA PORTESE Roms största och mest kaotiska loppmarknad. Vinylplattor, kläder, mattor och speglar.

📍 Via Portuense från Porta Portese till Ettore Rolli, Trastevere, öppet söndagar 07.00-13.00.

PIAZZA VITTORIO Grönsaker, ost, frukt och kött samsas med loppmarknad och importerat livsmedel från Mellersta Östern och Afrika. Småstökigt och oemotståndligt som en orientalisk basar.

📍 Via Lamarmora, Esquilino, Metro Vittorio.

PIAZZA TESTACCIO Färgstarkt, doftande kvarter med en rejäl portion av det äkta Rom. Låga priser.

📍 Testaccio. Metro Piramide, Öppet mån-lör 07:30-13.30

VAGABOND Fallgrop!

Ficktjuvar gillar platser med gott om turister. Centralstationen Termini och stadsbussarna 64 och 40 Express är platser att vara särskilt vaksam på.

NÖJEN

Klubb

GOA Sprudlande, smågalen jetsetklubb med tung disko, starka färger och filmstjärne *wannabees*. Lekplats för det vackra folket. Stickande söt rökelse och buttra dörrvakter är andra signum.

📍 Via Libetta 13, tel 06-574 82 77, Metro Garbatella, öppet okt-maj, ons-sön 23.00-03.00. Inträde 10-20 euro.

PIAZZA DI SIENA ART CAFÉ Stor, påkostad diskoklubb. Tummelplats för Roms klädskapare och fotomodeller. Se ut som en sådan, ställ dig i kö och trilla in till 2000-talets *La dolce vita*. Ofta modevisningar, konstutställningar etcetera.

📍 Viale di Galoppatio 33, tel 06-360 065 78, Metro Spagna, öppet tis, tor-lör 21.00-04.00, stängt mitten maj-juni, aug. Inträde 15-20 euro.

LA SUITE Omtalat klubbdisko. Mitt emellan Spy Bar och Sturecompagniet i Stockholm. Plats att se, synas och bli upptäckt. Råa dörrvakter, mjuk musik, lekfullt inre.

📍 Via degli di Orti Trastevere 1, tel 06-586 18 88, öppet okt-maj, ons-lör 24.00-04.00, inträde 15 euro.

Rock

JUNGLE dyster *goth* och tung industrirock. Om du gillar svartklädda människor, om du saknar Joy Division och Sisters of Mercy.

📍 Via di Monte Testaccio 95, 06-3016208, Metro Piramide, öppet fre 21.30-04.00.

Salsa

CAFFÉ DE ORIENTE Sprittande, sensuell salsa och tung doft av Karibien tre-fyra gånger i veckan. R&B på fredagar.

📍 Via di Monte Testaccio 36, tel 06-574 50 19, Metro Piramide, öppet sep-jul tis-sön 22.00-04.00, inträde 8-10 euro.

Blues & jazz

BIG MAMA Plötsligt känns Mississippi närmre än Tibern. Italienska och internationella bluesartister bjuder på svett, brusten kärlek och stenhårt gung. Vissa kvällar jazz.

📍 Vicolo San Francesco a Ripa 18, tel 06-58125 51, www.bigmama.it, öppet okt-mitten jun, tis-lör 21.30-01.30. Inträde, fritt vid medlemskap. Årligt 13 euro, 1 månad 8 euro.

RIALTOSANTAMBROGIO Gränsöverskridande konsertscen. Mycket jazz, men också experimentellt i alla möjliga former. Konserter, teaterföreställningar och dansuppvisningar etcetera.

📍 Via Sant Ambrogio 4, tel 06-681336 40, www.rialtosantambrogio.org, öppet, varierar från dag till dag, inträde 3.50-5 euro

Klassiskt & opera

TEATRO DELL OPERA DI ROMA Smäktande föreställningar i guld. Läktarboxar, fresker, divor och primadonor. Dukat för en oförglömlig kväll i toner.

📍 Piazza B Gigli, Esquilino, tel 06-4816 02, www.opera.roma.it. Metro Repubblica, öppet biljettkontor tis-lör 09.00-17.00, sön 09.00-13.30 och tills 15 minuter efter föreställningar.

TEATRO OLIMPICO Hemmaplan för *Accademia Filarmonica* som varje torsdag levererar smäktande toner. Vacker konsertlokal med god akustik.

📍 Piazza Gentile da Fabriano, tel 06-326 59 91, www.teatrootimpico.it, öppet

biljettkontor 11.00-19.00 och från 20.00 på konsertdagar.

SPORT

Fotboll

AS Roma och AS Lazio. Två klassiska lag som träter om romarnas gunst, om *lo scudetto*, ligatiteln i Italien, plus framskjutna placeringar i champions league och UEFA-cupen. Beställ biljett långt i förväg eller lita till att svarstjänsterna har överblivet till hyfsat pris. Både Roma och Lazio spelar sina hemmamatcher på den mäktiga Olympiastadion.

📍 Stadio Olimpico, Viale dello Stadio Olimpico, tel 06-323 73 33, inträde 15-85 euro AS Roma, www.asromacalcio.it. AS Lazio, www.sslazio.it.

BRA ATT VETA

Genvägar

ID-kort och pass. Med ett sådan kan du bevisa att du är under 18 år eller över 65 år och därmed berättigad fritt inträde till många museer och sevärdheter. Är du mellan 18-24 får du också rabatt.

Säkerhet

Ficktjuvar härjar i turistområdena. Håll koll på kameran och gå aldrig runt med guld tackor i bakfickan. Överfall och rån är dessbättre sällsynta. Undvik järnvägsstationerna nattetid.

VAGABOND Tips!

VIA SANNIO På jakt efter afghanpäls eller sirapsdriven vespa? Finns de till salu, så finns de här på Roms brokigaste loppmarknad. Basarliknande historia med nya kläder, second hand och ständig fyndpotential.

📍 San Giovanni, Metro San Giovanni, öppet maj-okt, mån-fre 10.00-13.30, lör 10.00-14.00. Nov-apr, mån-fre 10.00-13.30, lör 10.00-18.00.

I nödfall

POLIS tel 112.

BRANDKÄR tel 115.

AMBULANS tel 118.

SVERIGES AMBASSAD, Piazza Rio de Janeiro 3, Rom, tel 06-4419 41.

Information

APT AZIENDA PER IL TURISMO DI ROMA

📍 Via Parigi 5, Esquilino, tel 06-48 89 91.
www.romaturismo.com. Metro Repubblica.
Öppet mån-lör 09.00-19.00.

ENJOY ROME

📍 Via Marghera 8 A, Esquilino, tel 06-44518 43, www.enjoyrome.com. Metro Termini. Öppet nov-mar, mån-fre 09.00-18.30, lör 08.30-14.00. Apr-okt, mån-fre 08.30-19.00, lör 08.30-14.00.

Länkar

TURISM www.romaturismo.com.

MUSEER www.beniculturali.it.

TRANSPORTER www.atac.roma.it.

Guiden är senast uppdaterad i januari 2009.

